

[Jan Køpke Christensen]

ser det i Sverige, hvor lægerne sågar påstår, at de kan blive arbejdsløse, efter de har indført det resultatorienterede bevillingssystem.

Jeg synes, det ville være alle tiders, hvis vi kom så vidt, at vi kunne sige, at ventelisterne er fjernet, og lægerne får problemer. Så kan man sige, at vi får arbejdsløshed, men det primære for os er naturligvis, at vi hjælper de stakkels patienter, der mangler hjælp her og nu. Jeg tror, at vi alle kan være enige i, at patienten skal være i centrum.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 210:

Forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til hjemmeservice.

Af industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 2/3 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Da mit partis ordfører, fru Tove Lindbo Larsen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg fremføre Socialdemokratiets bemærkninger til dette lovforslag.

Som en del af aktiviteterne for at bringe flere i arbejde gennemførte et flertal i Folketinget lov om hjemmeservice i 1993, og loven trådte i kraft den 1. januar 1994. Desuden var det hensigten at lette familierne for nogle arbejdsbyrder ved at give mulighed for at købe service for

en rimelig penge, og herigennem forventede man tillige at kunne formindske det sorte arbejde. Anvendelsen af loven er støt stigende, selv om en sådan nyordning ikke bliver komplet på et par måneder. Der skal en vis indkøring til.

Imidlertid har der vist sig en meget uheldig udvikling, idet en række ejerboligforeninger, andelsboligforeninger og almennyttige boligselskaber har anvendt loven på den måde, at fastansatte folk, der udførte servicearbejde som f.eks. viceværter og gårdmænd, blev fyret. I stedet benyttede man servicefirmaer, der modtog tilskud til arbejdets gennemførelse, og der var således en besparelse for foreningerne at hente. Det har aldrig været hensigten, at man på den måde skulle ødelægge gode arbejdspladser, og i øvrigt øger den form for aktivitet ikke den samlede beskæftigelse.

Lovforslaget, vi behandler i dag, fratager de forskellige typer af boligforeninger retten til at anvende loven om tilskud til servicearbejde. Disse tilskud kunne godt løbe op til 300-400 mio. kr. om året. De enkelte beboere har imidlertid fortsat ret til at bruge loven i deres egne private husholdninger; det drejer sig kun om at forhindre statstilskud til noget arbejde, der under alle omstændigheder ville blive udført.

Tilskudsrammen for 1994 på 998 mio. kr. påvirkes ikke af forslaget, og Socialdemokratiet medvirker gerne til en hurtig og positiv udvalgsbehandling, så loven kan træde i kraft den 1. maj 1994.

Flemming Hansen (KF):

Jeg har noteret mig, at det nu ikke længere kun er borgerlige vælgere og politikere, der har svært ved at skjule et smil, når de taler om hjemmeservice. Også Socialdemokratiets egne vælgere synes efterhånden, at det næsten er for morsomt.

Men vi vil da gerne hjælpe regeringen med at fjerne en af de fejl, vi omtalte under den første behandling af denne lov om hjemmeservice. Det er jo indlysende, at det, der foregår, er ganske urimeligt, så det kan vi nok hurtigt få vedtaget.

Jeg har samtidig konstateret ved at undersøge sagen – så sent som i dag har jeg ringet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen – at der er udbetalt 5 mio. kr. til hjemmeservice i årets første næsten 3 måneder, og regner man lidt på det,

[Flemming Hansen]

bliver det altså omkring 25 mio. på årsbasis, hvor regeringen havde regnet med 1 mia. kr. Det var vist 12 mio. kr., der blev brugt på markedsføring, så man må nok sige, at successen fortsætter med uændret styrke. Til lykke med det!

Pia Larsen (V):

Nødvendigheden af allerede nu at måtte fremsætte ændringsforslag til loven om tilskud til hjemmeservice er endnu et eksempel på, hvor dårligt regeringen forholder sig til virkelighedens verden uden for Christiansborg.

Venstre kunne godt have fortalt regeringen, at ejerboligforeninger, andelsboligforeninger og almennyttige boligselskaber naturligvis vil benytte sig af hjemmeserviceordningen, når den nu var etableret. For dem har det nemlig ikke den samme betydning, om man har personligt kendskab til den person, man lukker ind i sit hjem, som det har for den private forbruger.

Når regeringen nu foreslår at undtage disse ejerboligforeninger osv. fra lovens anvendelsesområde, tvivler vi mere end nogen sinde på ordningens effekt for beskæftigelsen og bekæmpelsen af sort arbejde. Men ikke desto mindre er Venstre enig i – hvilket vi også var ved førstebehandlingen – at det ikke var tanken, at man skal fyre viceværter for at få statstilskud til at ansætte nogle andre, fordi det netop ikke gavner beskæftigelsen og skævvrider arbejdsmarkedet. Egentlig kunne vi nok stemme for dette lovforslag, men da vi har stemt imod det oprindelige forslag, vil Venstre undlade at stemme.

Jeg forventer ikke at få et svar fra ministeren nu, det er måske for meget at forlange; men under udvalgsarbejdet kunne jeg godt tænke mig, at vi fik oplyst, i hvilket omfang ordningen indtil dato har været anvendt af de ejerboligforeninger osv., som bliver udelukket fra lovens anvendelsesområde, set i forhold til de private forbrugere. Jeg hørte godt nok min konservative kollega hr. Flemming Hansen nævne nogle tal fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, men jeg har faktisk ikke nogen klar fornemmelse af, at ordningen er nogen stor succes hos de private kunder, som primært skulle benytte sig af ordningen.

Derfor synes Venstre som tidligere, at hjemmeserviceordningen, som den er etableret nu,

er rigtig dårlig; men vi anerkender, at regeringen har indset denne fejl, og vi vil derfor nøjes med at undlade at stemme for forslaget.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg skal meget kort beklage, hvis jeg har udtrykt mig kluntet. Skulle jeg være kommet til at give udtryk for, at dette her var en succes, beklager jeg det meget, for jeg synes netop, at når regeringen har afsat 1 mia. kr. – altså 1.000 mio. kr. – og der er brugt 5 mio. kr. på 2½ måned, er det netop et udtryk for, at det ikke er nogen succes, men den største fiasko nord for Alperne nogen sinde.

Rahbæk Møller (SF):

Da vores ordfører, hr. Tommy Dinesen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne oplyse, at SF vil stemme for det foreliggende lovforslag.

Den bestemmelse, der nu foreslås taget ud, blev givetvis indført i den bedste mening, nemlig som et forsøg på at ligestille ejere og lejere; men vi har konstateret, at den ikke har virket. Den har ikke skabt øget beskæftigelse, men blot medført, at man har erstattet faste viceværter med folk, der blev ansat med tilskud fra ordningen, og det er der ikke nogen særlig fornuft i, så vi støtter som sagt lovforslaget.

Kim Behnke (FP):

Dette lovforslag er jo et af mange forslag fra dette forår – og for den sags skyld i forlængelse af forholdene sidste efterår – som man kan kalde en form for lovgivningsmæssig striptease, hvor regeringen lag for lag smider de paragrafer væk, som har vist sig alligevel ikke at fungere.

Jeg har med stor morskab konstateret, at i Århus Amt er langt over 100 virksomheder tilmeldt ordningen, og på landsplan er det flere tusind, der har ladet sig notere som udbydere af serviceydelser. Jeg tror, det seneste tal fra Århus Amt viser, at der har været tre kunder, og vel at mærke kunder, der alle sammen har efterlyst virksomheder, hvor de ansatte er studerende, som supplerer deres SU ved at gå ud og stryge folks skjorter, gøre lidt rent og sådan noget til en relativt lav pris. De kan udelukkende tilbyde at udføre arbejdet til den lave

[Kim Behnke]

pris, fordi lønnen er et supplement til deres SU, så nogen succes har ordningen bestemt ikke været.

Det kan undre os, at regeringen først nu kommer med dette ændringsforslag, for situationen var jo, at der blev gjort opmærksom på problemet under arbejdet med loven. Dengang efterlod man det indtryk, at der ikke var grund til at lave den begrænsning, for man havde en forventning om, at især i den almennyttige boligsektor og andelsboligbevægelsen ville man opføre sig pænt og ordentligt. Det viser sig nu, at det ikke er tilfældet, og det bekræfter nok engang, at især inden for den almennyttige boligsektor er der såmænd ingen grund til at forvente, at man opfører sig specielt ordentligt. Nej, man tænker selvfølgelig rent egoistisk og økonomisk i, hvad der kan gavne én selv bedst muligt, uanset om man blokker statskassen for nogle penge.

Vi kunne jo fristes til at spørge under denne behandling: Hvad bliver det næste område, hvor man opdager, at det nok alligevel ikke var klogt at lade det være omfattet af denne ordning? Om det når at blive inden sommerferien eller først til efteråret, vi får det næste forslag til lov om ændring af lov om hjemmeservice, kan kun tiden vise.

Vi kan selvfølgelig støtte dette lovforslag. Vi har ikke nogen gul knap på vores pladser, så vi støtter forslaget, fordi det er en demontering af en del af de forkvaklede ting, der ligger i hjemmeserviceordningen, og vi vil selvfølgelig gerne hjælpe regeringen med at få rettet op på nogle af de hovsaer, der har indsneget sig i lovgivningen. Men tilbage er stadig det store spørgsmål, hvornår man opgiver ordningen som sådan, fordi den simpelt hen ikke virker.

Sonja Albrink (CD):

CD kan støtte det fremsatte lovforslag. Vi er glade for, at ministeren og regeringen tager initiativ til at ændre loven, så det, der var lovens intentioner, da den blev fremsat – at skabe nogle arbejdspladser – nu bliver opfyldt. Vi vil gerne medvirke til en positiv udvalgsbehandling.

Dorit Myltoft (RV):

Da partiets ordfører i denne sag, fru Lone Dybkjær, ikke kan være til stede, skal jeg blot meddele, at Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Merethe Due Jensen (KRF):

Jeg skal heller ikke trætte forsamlingen med en længere tale. Jeg vil bare sige, at vi også tilslutter os lovforslaget og vil give det en positiv udvalgsbehandling.

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg kan konstatere, at det var en af de nemmere sager, og jeg siger mange tak for tilslutningen.

Jeg har et par enkelte kommentarer, som jeg gerne vil gøre til nogle af bemærkningerne fra ordførerne. Hr. Flemming Hansen gjorde lidt grin med – hvad man sådan set godt kan forstå – at der kun er udbetalt 5 mio. kr. på 2½ måned. Jeg tror, man skal være opmærksom på, at ganske uanset at det er helt klart, at hjemmeserviceordningen ikke er kommet hurtigt i gang, er der et antal nyetablerede firmaer og en række kunder rundt omkring, som først skal finde hinanden. Der er kommuner, som først skal lære at administrere ordningen, fordi det er en tilskudsordning, finde ud af at få tilmeldt det, der skal tilmeldes, og udbetalt det, der skal udbetales.

Jeg skal ikke give noget skønbillede af ordningen. Det er klart, at den er kommet meget langsomt i gang, men nu kan vi se en tilvækst uge for uge. Jeg kan sige til hr. Kim Behnkes spørgsmål, at vi regner med, at vi får gjort status for årets første 3 måneder her, så snart kvartalet er udløbet, så der kan foreligge en resultatopgørelse omkring den 15. april. Jeg mener stadig, at man bør give ordningen en lille smule længere tid, men det er klart, at på et eller andet tidspunkt kan der være behov for at se på justeringer.

Jeg tror ikke, at man skal begynde at ændre tilskudsstørrelser og sådan noget. Det viser sig faktisk i nogle af de opgørelser, som ganske vist er baseret på spæde tal, at gennemsnitsprisen for en time ikke er 130 kr., som det har været nævnt i dagspressen, men 71 kr., når tilskuddet er udbetalt, hvilket jo er en anden sag.

Jeg kan ikke rigtig forstå, at fru Pia Larsen og Venstre vil undlade at stemme, men det skal jeg selvfølgelig overlade til Venstre selv; det burde være indlysende at stemme for noget så fornuftigt som dette forslag. Men jeg kan i hvert fald oplyse, at skal man gøre forholdene for boligselskaberne op nu, har boligselskaber-

[Industri- og samordningsministeren]

ne indtil nu – og de kan altså fortsætte i ordningen indtil den 1. maj – bidraget med omkring 40 pct. De har i hvert fald forstået at bruge denne ordning, og vi må så sige, at det faktisk ikke var hensigten.

Men tak for tilslutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 211:

Forslag til lov om markedsføring.

Af industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen).

(Fremsat 2/3 94).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 6 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 212:

Forslag til lov om ændring af lov om mærkning og skiltning med pris m.v.

Af industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen).

(Fremsat 2/3 94).

Lovforslagene sattes til forhandling.

*Forhandling***Sonja Mikkelsen (S):**

Forslaget til en ny markedsføringslov, der her er til første behandling, bygger på principperne i den eksisterende lov, men styrker forbrugerbeskyttelsen, og derfor kan vi fra Socialdemokratiets side anbefale forslaget til vedtagelse.

Det er dejligt at være i denne situation i modsætning til sidste gang, vi behandlede et forslag til ny markedsføringslov her i Tinget. Da kom forslaget fra den daværende KV-regering, og den ryddede stort set loven for forbrugerbeskyttelse, bortset fra generalklausulen om god markedsføringsskik.

Den nuværende regering viser med dette lovforslag, at det forbrugerbeskyttende hensyn vejer tungere end det merkantile. Lovforslaget fastholder således det generelle forbud mod at give gaver for at fremme salget, en metode, som slører den reelle pris for en vare og derfor gør det uigennemskueligt for forbrugeren, hvad det egentlig er, man betaler for.

I lovforslaget fastholdes også forbudet mod mængdebegrænsning, samtidig med at der indføres et forbud mod rabatmærker. Det sidste er væsentligt, fordi rabatmærker i stigende grad har været brugt til at omgå forbudet mod mængdebegrænsning. For fremtiden vil et stort varehus ikke kunne nægte en købmand at købe større partier af varehusets lagervarer, selv om det er til videresalg i købmandsbutikken, og på den måde kan de mindre næringsdrivende få lidt glæde af de store varehuses leverandørrabatter, som de mindre købmænd typisk ikke kan opnå, fordi de ikke kan aftage så store partier ad gangen. Men rabatmærkeforbudet er også til direkte glæde for forbrugeren, der herefter ikke længere skal holde styr på alle mulige tilbudsaviser og kulørte hæfter for at få varen til den rigtige pris.

Til gengæld er der løst lidt op for forbudet mod lodtrækning og præmiekonkurrencer, og paragraffen er samtidig indskrænket til alene at gælde over for forbrugerne og regulerer således ikke længere forholdet mellem to næringsdrivende. Man kan sige, at her ligger markedsføringslovens underholdningsværdi, uden at man er gået på kompromis med den grundlæggende forbrugerbeskyttelse.

Herefter skal jeg kommentere nogle af de ændringer i Forbrugerombudsmandens virke, som loven vil medføre. De fleste ændringer blev der også lagt op til fra den tidligere regerings side, især fordi der primært er tale om at lovfæste praksis. Det gælder f.eks. for det såkaldte forhandlingsprincip om retningslinjer for god markedsføringsskik inden for de enkelte brancher, og det gælder også for Forbrugerombudsmandens muligheder for at udtale sig